

Ho ɲun nɛi vɛahɛ na ɔ o Poole tɛara nɔn ho Korɛnte kɛrɛtɛwa kuure yi

Vɛahɛ tɛarɔ ɲuhɛ

O Poole lɛ yɛa wɔkkaa tɛara ho vɛahɛ na kà nɔn ho Korɛnte kɛrɛtɛwa kuure yi. Sàni ò o tɛa ho, à bɛn ɓa ɓúi ɓa tɛahɛ lá pà a Poole mu bɔ le o yɛnɔ́n o Yeesu *Krista tonkaro.

Ká a Poole màhá tɛara ɓa yi, á zéenia mí bɔ yahó làa ba. O le mí wa ɓa ɓúenɔ́en, á wi à ɓa bɛnɛ wé sɛ.

O nɛn-yánɛ zéenia bɔ ɔ o lò bonnáa, làa bɔ le Dónbeenɛ sɛenɛnɛa wo (1.1-11). Hã bɛn-zàwa na wi orɛn làa ba pàahɛ ɔ o bɛa dɛnɛ yi, á zéenia le lé o Yeesu nɔn le ɲii mí yi à mí ɲɛ ɓa zeñ wán. O Poole vɛahɛ ɓúi yi ɔ o zá làa ba, ɛɛ ká ho vɛahɛ na kà yi ɔ o le mí sɛi wan làa sòobéɛ bɔ ɓa tà yèrɛmáa mi yilera lè mi wára bɔ yi (1.12-7.16).

O Poole le ho Korɛnte kɛrɛtɛwa wé hɛn mí nɛnɛ à wéráa mu hãmu sɛenɛ ho Zeruzalɛmu kɛrɛtɛwa na lé ɓa nɛ-khenia (8-9).

Ho vɛahɛ mu lii véenɛi, ɔ o Poole zá làa bɛa le o yɛnɔ́n le Dónbeenɛ tonkaro, á zéenia le ɓa bɔ yi bon (10-13).

Le tɛɛnɛi

¹ Mu lé ɛnɛn Poole na le Dónbeenɛ lè mí sɛi bɔ á wó là a Yeesu Krista tonkaro, lè wán za Timɔtee á wee tɛɛnɛi ɓa kɛrɛtɛwa kuure na wi ho Korɛnte lóhó yi ho Akayii kòhɛ yi. Wa mún wee tɛɛnɛi bɛa

bɔ sã le Dónbeenĩ yi na wi ho k̄hũ mu ɓúenɓúen yi

² Le wàn Maá Dónbeenĩ lè wa Núhũso Yeesu Krista wé mu sãamu làa mia, à na ho héerà mia.

O Poole wee dé le Dónbeenĩ bārākà

³ Le le khòonii à bɔ sɛ wa Núhũso Yeesu *Krista ɓàn Maá yi. Wón na lé o maá na zũ le màkàrí, á wee hení wa sɛa f̄ɛɛɛ.

⁴ O wee hení wa sɛa le lònbee na wee yí wɛn ɓúenɓúen yi, bèra a na à warén ɓèn dàń ðĩn bũn wán à henínáa bɛa lò wee be sɛa, à ɓa yí le sɛ-hebúee na warén wa bɛere yú le Dónbeenĩ c̄n.

⁵ Mu bon, làa bɔ sɛi á le lònbee wee yírãa wɛn dà khĩi o Krista bɔ yi, lé làa bũn sɛi á le sɛ-hebúee na wa wee yí le Dónbeenĩ c̄n o Krista pànká yi á wa wee yí puuní.

⁶ Hen ká wa lò wee be, se lée bèra a na à mi yí le sɛ-hebúee, à mún k̄nɛ. Ɛ ká wa yú le sɛ-hebúee, se lée bèra a na à minén mún yí le à bè yi dàń lárãa le lònbee dà-kéní kéní na warén wee lá.

⁷ Mi siadéro le Dónbeenĩ yi á wa láa yi binbirĩ. Bɔ mi páanía le lònbee yi làa wɛn, á wa ɓèn mún zũ le mi mún páanía le sɛ-hebúee na wa yú yi làa wɛn.

⁸ Mu bon, wàn zãwa lè wàn hĩnni k̄èrɛt̄ɛwa, wa ko wa zéeni bɔ sã wɛn ho Azii k̄hũ yi làa mia. Wa lá le lònbee bĩn làa sòobéɛ. Le lònbee mu ɓènt̄ĩn wó herera wa wán fúaa wa yàá lá máa dàń le. Wa yàá lá wee leéka le le máa ká wɛn.

⁹ Wa ɓènt̄ĩn lá wee leéka le ɓa à ɓúe wɛn. Lé bũn n̄n á wa yí dó wa sɛa waten yi à wa dó hã le Dónbeenĩ na wee vèni ɓa n̄-hía yi.

10 Le Dónbeenĩ lé dño kánía wɛn bñn húmú so síi yi, á le pá à bñní ì kání wɛn. Mu bon, wa láa mu yi le le pá wé è kání wɛn.

11 Minén mún séení wɛn lè mí floró. Lé bñn á à na ká mu sãamu na wa à yí ɓa cèrèè floró pànká yi, á ɓa nùpua cèrèè á à bè yi á à dérãa le Dónbeenĩ báraká wa bño yi.

O Poole khinia mi vɛni yi

12 Bño wa sia wee zéení làa wɛn lé bñn wa sia wee wa bño yi, mu lé bño wa wee ɓua lè waten ho ðímíjã yi lè mu húaaramu, lè le yi na wee ce, dño wee lé le Dónbeenĩ cón, sònkú bño wa ɓuan lè waten minén ðání yi. Mu yí wó lè hã sãnia bè-zũnmini pànká, ká mu wó le Dónbeenĩ sãamu pànká yi.

13 Mu bon, wa vónna na wa wee túa na mia á wa yí máa túa bè-vio ɓúi yi ká mu yínɔn bño mi wee kàrán làa bño mi wee jí hã yi. I láa mu yi le mi ì jí bño wa túara wéréwéré.

14 Mi ðin yí ɲá bño kà búenbúen: Mi dà à zãmaka wa bño yi, làa bño á warén mún ñ zãmakarãa mi bño yi nònzoñ na wa Núhũso Yeesu ù ɓuen yi.

15 I láa bñn yi. Lé bñn nɔn á ï lá wi à ï ɓuee lé mi cón vé, bèra a na à mi séení mi hã cúa-ɲun.

16 Mu bon, ï lá wi à ï ɓuee ðin mi cón vé à ɓuennãa hen ho Maseduana yi. Ká ï bñnia, á ï tñn ɓueé ðin mi cón à mi séení mi à ï ðàn varãa ho *Zudee kôhũ.

17 Bño á ï bía le ï wé ká à mu yí wó so wee zéení le ï láa yi mia le? Hen ká ï le ï wé bño, à ï so wé mu là a ɲiní ɲun ɓãnsò bño síi le, yia wee tà ho ũuu ho zuia ká ho yĩró ò o le ɓùèé lòn nùpue na yí zũ Dónbeenĩ le?

18 Le Dónbeenĩ na máa wé yèrémá mí jii lé ɪ seéràsɔ. Há jii-cúa na wa wee fɛɛ na mia yínɔń ũuu làa b̀uèé.

19 Le Dónbeenĩ Za, o Yeesu Krista, yĩa á ɪnén là a Silivɛn là a Timɔtee bía b̃io nɔn mia jii-cúa yínɔń ũuu làa b̀uèé. Mu bon, o jii-cúa lée ũuu mí dòn.

20 Orén lé yĩa lé ho ũuu na wee zéení le b̃io búenb̀úen na le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì wé lé ho t̀úíá. Lé b̀ún nɔn á lé orén Yeesu *Krista mu á wa wee bè yì à tàráa wa amiina à dérása ho c̀ukú le Dónbeenĩ yì.

21 Lé lerén nɔn á warén làa mia wee dàń f́ará đĩn wa páaníló là a Krista yì. Lé lerén mí beere hueekaa wɛn,

22 á b̀ò mí flimĩnì wán. Le dó mí Hácírì wa s̃ia yì, à zéení le b̃io le dó mí jii le mí ì na wɛn á le è wé máa k̃hí.

23 ɪ wee báa mu jii wán le Dónbeenĩ yahó á à dé ɪ mukānì ì na mu b̃io yì, le b̃io nɔn á ɪ yì b̃inía yì buararása mi c̀n ho Korɛnte yì, lé b̃io á ɪ yì wi à ɪ b̀óonì mia.

24 Wa yì wi à wa k̃k̃á mia à mi dé mi s̃ia, lé b̃io wa z̃ũ le mi s̃iadéró o Krista yì f́ará t̃ina, á wa wi à wa séení mia bèra a na à mi s̃ia wa.

2

1 Awa! A ɪ wása le ɪ máa buen mi c̀n lé b̃io á ɪ yì wi à ɪ t̃in véení mi yiwa.

2 Ká ɪ véeníá mi yiwa, á lé ba yén wása dà à wɛé ɪ s̃i, b̃io á b̃ia dà à wɛé ɪ s̃i lé bán á ɪ véeníá yiwa.

3 Lé b̀ún nɔn á ɪ túararása ho ṽũahũ mu. ɪ lá buara mi c̀n ho p̃ãahũ mu yì, á mi b̃io lá à véení ɪ yì, ká minén lé b̃ia ñn lá ko mi wɛé ɪ s̃i. Mu bon, ɪ b̀ènt̃in

lɛ́a mu yi le ká ínén sɛ́i wan, á minén búenbúen sɛ́a mún ñ wa.

⁴ Páahũ na á ï wee túa ho vūahũ mu, ká ï hácirí yáara fúaa ï yáá wá hã yèn-ca-poa. Bío á ï túara ho yi yínɔ́ñ à véení mi yiwa, ká ï wi à mi zṹn le ï wa mia làa sòobéé.

O Poole séra día ñɔn bíá wó khon làa wo yi

⁵ Yia wó khon làa mi mi t̄ahũ á yí véení ínén ï dòn yi, mu lé mi búenbúen á bànso véení yiwa. Bùéé yáá, ï bíá dà ï nii wán, mu lé ɓa búí mi t̄ahũ á bànso véení yiwa.

⁶ Wón nùpue so á nùpua cèrèè mi t̄ahũ á zaráa, á bún wáa à yí o.

⁷ Hã laà na kà wán á mi sɛ́n mu día na a yi à hení a s̄i, bún mía ó o yi ï vá dàkhíina, á yilera à yáa.

⁸ Bún bío yi á ï wee fio mu mi cón le mi zéení mu na a yi wéréwéré le mi wa a.

⁹ Mu bon, ï túara ho vūahũ mu à loínáa le mi wee bè bío á ï bíá ñɔn mia yi le.

¹⁰ Awa! Á ï wáa à bío bío kà à na mia: Hen ká mi wé séra nùpue bè-kora día ñɔn wo yi, á ínén mún ñ sɛ́n mu ù díá á à na bànso yi. Ká ï lá ko à ï sɛ́n bío búí día na a búí yi, á ï ï sɛ́n mu ù díá á à na a yi minén bío yi o *Krista yahó.

¹¹ I wé è wé mu bèra a na ò o *Satāni yí yí sée mi wán, lé bío á bío ó o wi ò o wé á wa zũ.

O Poole khon o Tiite yi ho Torowaasi yi

¹² Bío á ï vaá d̄ɔn ho Torowaasi lóhó o Krista bín-tente bueró bío yi, á ï m̄ɔn ò o Núhũso héra ï tonló sáró w̄hũ.

¹³ Ká ï yi pá wee dè, lé bío á ï yí yú wàn za Tiite b̄n, á bún lé bío ñɔn á ï dóráa ho Torowaasisa mu

cãa wé se, à ì wà ɓuara ho Maseduana kōhũ wà ɓueé loŋ le ì yí o hen le.

Wa wee fáa há fūna o Krista pànká yi

¹⁴ Εε κά mi le wa khòoní le Dónbeení, lé ɓio á le wee dí wa yahó à fáaráa há fūna fέεε wa páaníló là a *Krista ɓio yi. Le Dónbeení wee dīn wa wán à zéenináa o Krista à ɓa nùpua zūn wo há lùà ɓúenɓúen yi. O zūnló mu ka lòn sãmu na sí á wee bènben fè há lùà ɓúenɓúen.

¹⁵ Mu bon, wa ka lòn ɓio na sãmu sí na ó o Krista wee na le Dónbeení yi, ɓia kãnía làa ɓia wee vīiní mīten tīahũ.

¹⁶ ɓia wee vīiní mīten cón á mu ka lòn sãmu na wee na mu hómú, ká ɓia kãnía cón á mu ɓèn ka lòn sãmu na wee na le mukãní binbirí. Yia yàá dà à sá hón tonló so lée wée.

¹⁷ Ba nùpua cèrεε wee bue le Dónbeení ɓioní à càráa mu ɓio, ká warén yí máa wé làa bán ɓio síi. Le Dónbeení tonkaa wεn, á wa wee hén wa yiwa à sáráa há tonkaa mu tonló le yahó wa páaníló là a Krista ɓio yi.

3

Le páanii fnle ton-sáwá ɓio

¹ Wa so wi à wa tīn zéení waten làa mia le? Tàá wa so màkóo wi à wa ɓua vūahũ na wee zéení làa mia le ɓa tonkaa wεn mi cón làa ɓio ɓa ɓúi wee wéráa mu le? Tàá wa ɓío le mi túa ho ɓúi na wεn à wa ɓua vaa zéenináa waten lòn-veere yi le?

² Minén mi ɓεεre ka lè mi lé ho vūahũ na túara wa sía yi á ɓa nùpua ɓúenɓúen wee kàrán à zūn.

³ Mu bon. Minén mi ɓεεre lé ho vūahũ na ó o *Krista túara á kàràfáa wεn. Ho yí túara lè le dεε na ɓa wee túaráa ho vūahũ wán, ká ho túara lè le

Dónbeenĩ na wi fɛɛɛ Hácírí. Ho yí túara huee wán, ká ho túara ɓa nùpua sɛa yí.

⁴ Wa wee bío kà, lé bío wa láa le Dónbeenĩ yi o Yeesu Krista pànká yi.

⁵ Wa yí máa leéka le ho tonló mu wa dà à sá lè wa kùrú pànká. Lé Le Dónbeenĩ wee na à wa dàń wéráa mù.

⁶ Lé lerén nɔn á wa dàńna wóráa le páanii finle ton-sáwá. Dén páanii finle so yí yú mí pànká ho làndá na túara yi. Le yú ho le Dónbeenĩ Hácírí pànká yi. Ho làndá na túara wee wé à ɓa nùpua hí mu húmú binbirí, ká le Dónbeenĩ Hácírí ɓèn wee wé à ɓa nùpua yí le mukāni binbirí.

⁷ O *Mɔyiize làndá hɛa túara hā hue-penlenwà wán.* Ho pāahũ mu yi á le Dónbeenĩ cùkú juiĩkaa làa sòobɛɛ, fúaa o Mɔyiize yahó wee juiĩka ho cùkú mu bío yi. Bío ó o Mɔyiize yahó juiĩkaró yí máa mía mí cúee, ká a *Isirayɛele zàwa yí dàńna yí lora ho yi lé bío ho wee juiĩka dàkhĩina. Ká hón làndá so na wee na ò o nùpue hí á zéenia le Dónbeenĩ cùkú beenĩ kà síi,

⁸ á le Dónbeenĩ cùkú beenĩ mu bío so khíi máa poń bũn ká mu lé le Dónbeenĩ Hácírí wee sá mí tonló le?

⁹ Wa zĩ le ho làndá tonló na vaa véenii á dà à síini a nùpue jũhũ á cùkú wi. Ká mu ka kà, á ho tonló na wee na ò o nùpue téréen so cùkú máa keń máa poń bũn le?

¹⁰ Wa yàá dà à bío le ho cùkú na yánkaa wi wāa yí máa mi, lé bío á hɛa hā làa na kà wán á ɓèn po po horén.

* **3:7** Mí loń Léro vūahũ (Exode) 34.27-35

11 Mu bon, ká mu bïo na hïa khíí á cùkú wi, se bïo wee keń bïn féεε cùkú bèn ñ pon bïn cùkú.

12 A bïo wa dó wa sïa wee lòní ho cùkú mu, lé bïn ñon wa poní sɛnkaa kúaará wee bïoráa.

13 Warén yí máa wé là a Mɔyiize bïo, wón yánkaa pon mí yahó yi lè le nín-kéní, bèra a na ò o Isirayεεle ñpomu yí mi ho cùkú na máa mía véró o yahó mu wán.†

14 O Isirayεεle ñpomu hácírí fù yí dà máa jí le páaníi kínle vónna bioní na wee kàrán na ɓa yi. Hári ho zuia á mu pá ka lè ɓa pon mí yara yi lè le nín-kéní mu. O nùpue páaníló là a *Krista lé bïn mí dòn wee wé à le nín-kéní mu hén lén hã yara yi.

15 Mu bon, hári ho zuia ká a Isirayεεle ñpomu wee kàrán o Mɔyiize vónna à ɓa máa zūrĩ hã ɓàn kúará. Mu ka lòn nín-kéní na pon ɓa sïa yi.

16 Ká yia tà a Nùhúso bïo à le nín-kéní mu hén lén o yahó yi.

17 O Nùhúso na bïo bía lé le Dónbeenĩ Hácírí. O Nùhúso Hácírí hïa wi lahó na yi à hón lahó so nùpua keń mítén.

18 Warén búenbúen na á nín-kéní yí pon yara yi á wee loń mi a Nùhúso cùkú làa bïo ó o nùpue wé mináa mí yahó ho zùbálén yi bïo sii. O cùkú mu wee juuíka wa wán. O Nùhúso na lé le Dónbeenĩ Hácírí á wee wé à wa wé yèrémá ká wa wà, à keń là a bïo sii, à cùkú wé dé wán féεε.

4

O Poole yí tèera mi bàra le Dónbeenĩ tonló sáró yi

† 3:13 Mi loń Léró vūahũ (Exode) 34.33-35

¹ Le Dónbeenĩ lè mí tentemu á kàràfáa ho tonló mu wɛn. Lé bɛn nɛn wa yí máa tèé wa bàra ho sáró yi.

² Wa yí máa sà waten wéráa bɛo, á pǎ hǎ n̄yi-wará día. Wa yínɔ́n̄n̄-khàwa, á wa mún yí máa dé yèrémáló le Dónbeenĩ bion̄n̄ yi. Ká wa wee zéení ho tũia poni bɛo wéréwéré. Wa wee wé kà sii le Dónbeenĩ yahó bèra a na à ɓa nùpua ɓúenóúen zũn̄ le wa lé ɓa húaaràwa.

³ Ká le bín-tente na wa wee bue á kúará sà yi, se lé ɓia wee v̄i á le kúará sà yi c̄n̄.

⁴ Bán nùpua so yí zũ le bín-tente kúará lé ɓio ó o *Satāni na wee dí mí béen̄n̄ ho d̄im̄ná yi, á wee wé à ɓa háciira máa dàñ mu kúará zũn̄ à dé mí s̄ia le Dónbeenĩ yi. Ba yí máa mi le bín-tente mu khoomu ɓuiikaró. Bɛn̄ na wee zéení a *Krista cùkú.

⁵ Mu bon, wa yí máa bío waten ɓio ká a Yeesu Krista na lé o Nùh̄so lé yia á wa wee bue ɓio. Warén wa bæere lé mi ton-sáwá o Yeesu ɓio yi.

⁶ Le Dónbeenĩ yánkaa bía: «Le mu khoomu keñ le tibirí lahó yi». Lerén lé d̄io mún wó á mu khoomu wi wa s̄ia yi, à wa zũn̄náa le cùkú ɓio na wee mi a Yeesu Krista yahó yi.

⁷ Bɛn̄ bè-been̄n̄ so wi warén na ka lòn s̄ia na má lè ho córó yi, bèra à na à ɓa nùpua zũn̄ le ho dànló na ɓàn s̄ii mia wee lé le Dónbeenĩ c̄n̄, ká ho yí máa lé warén c̄n̄.

⁸ Le lònbee lè mí s̄iíwà wee yí wɛn, èé ká le màhǎ yí yú sée wa wán. Wa yiwa wee dè, èé ká wa háciira màhǎ pá yí yáara.

⁹ Ba nùpua wee ɓiin̄i wa s̄ánia, èé ká le Dónbeenĩ yí pǎ wɛn yí día. Ba wee lùiorá wɛn, èé ká mu yí

máa yáa wɛn.

¹⁰ Pònna búenbúen ká ɓa wee cà wa búeró yahó làa bïo ɓa wó wó ɓóráa o Yeesu, bèra a na à le mukāñi binbirĩ na ló a Yeesu cǝn à mi wɛn wéréwéré.

¹¹ Mu bon, wa wi le mukāñi yi. Eɛ ká ɓa wee cà ɓa búe wɛn pònna búenbúen yi o Yeesu bïo yi. Bũn wee wé bèra a na à le mukāñi binbirĩ na ló a Yeesu cǝn à mi wa sǎnia na dà à hí yi.

¹² Lé kà síi á warɛn wee zàanínáa wa mukāñi pònna búenbúen yi, bèra a na à le mukāñi binbirĩ na ho pànká mia.

¹³ Wa páania le sǐidéro dà-kení yi. Mu ka làa bïo mu túararáa le Dónbeenĩ bíoni vǔahũ yi le: «ĩ bía lé bïo á ĩ dó ĩ síi.»* Awa, á warɛn mún dó wa sía làa bũn síi, lé bũn nɔn á wa mún wee bíoráa.

¹⁴ Wa zũ le yǎ vènia o Núhũso Yeesu lé wón mún ñ vèni wɛn, lé bïo wa páania là a Yeesu. O ò páani í fé wɛn làa mia yòo bàrá mí cǝn.

¹⁵ Bïo wee wé kà búenbúen lé minén bïo yi, bèra a na à ɓa nùpua cèrèe wé yí le Dónbeenĩ sáamu ká ɓa wà. Ká mu wó kà, á ɓa nùpua na à dé le Dónbeenĩ bǎrákà á à dé ho cùkú le yi, á wé è dé wán.

Wa khii yí hǎ sǎnia bè-fla

¹⁶ Lé bũn nɔn á wa yí máa tèéráa wa bàra. Hàri ká wa sǎnia pànká wee tĩ yi ká ho wà, á wa hácirí fiamu bũn wee dé wán ká mu wà lè hǎ wizooní.

¹⁷ Le lònbee na wee yí wɛn hǎ làa na kà wán na khii vé á máa tèe lè ho cùkú beenĩ na wa khii yí, hón na máa vé máa mi.

* **4:13** Mi loñ Lení vǔahũ (Psaumes) 116.10

¹⁸ Warɛn yí mǎa cà mu bɔ na wee mi. Bɔ yí mǎa mi lé bɔ wa wee cà. Lé bɔ á bɔ wee mi yí mǎa mía, ká mu bɔ na yí mǎa mi bɔn wi bɔn féεε.

5

¹ Wa zū le ká le wizonle na wa sǎnía na lé wa mànákáwa zíní yáara, á le Dónbeenĩ ì na hǎ sǎnía wa nĩ-kéní kéníwà yi ho wáayi. Hón mànákáwa zíní so na á nùpue nii yí wó á à keń bɔn féεε.

² Bɔ ká wán á wa yiwa wee vá lé bɔ wa wee cà mu lè wa sòobéε à le Dónbeenĩ na hǎ sǎnía bè-fla mu wɛn ho wáayi.

³ Ká wa yú hón sǎnía bè-fla so, á wa mànákáwa mǎa wé bɔ na wee héεka mí bírí á yí yú sǎnía.

⁴ Mu bon, Bɔ wa wi hǎ sǎnía na ka lòn zíní yi á wa yiwa wee vá, á lò wee be. Wa yí le le Dónbeenĩ fé wa sǎnía mí dòn, ká wa wi à le wé hǎ làa bè-fla, bèra a na à hǎ sǎnía na à keń bɔn féεε à zo hǎ bè-kía na à hí lahó.

⁵ Le Dónbeenĩ mí bεεre lé dɔ wíokaa wɛn bɔn bɔ yi. Le nɔn mí Hácírí wɛn à zéení le bɔ le dó mí jii le mí ì na, á le è na mǎa khí.

⁶ Lé bɔn bɔ yi á wa yí mǎa tèé wa bàra, ká wa jɔn zū le bɔ wa wi ho tá wán, á wa dǎní nàyi là a Nùhúso.

⁷ Mu bon, bɔ wa wee ɓua lè waten á wa wee wé héha làa bɔ wa dóráa wa sía le Dónbeenĩ yi, ká mu yínɔn bɔ wa wee mi lè wa yio bɔ yi.

⁸ Wa sía hereka, á mu mún lá à wé sí wɛn à wa lé ho dímíná na ká yi à vaa keení a Nùhúso nísání.

⁹ Hàrí à wa keń ho dímíná yi, tàá à wa lén vaa keení a nísání, se bɔ wa màkóo wi yi lé ho wé bɔ sí a yi.

10 Lé bïo wa búenbúen ko à wa khíi vaa ðin o *Krista yahó ò o cítí. Ká wa wó mu bè-tente tàá ká wa wó mu bè-kora, ó ò sàání wen á à héha làa bïo wa ñi-kéní kéní wó ho ðimíjáyí.

Wa lè le Dónbeenĩ bñia sí o Yeesu pànká yi

11 Bïo wa zū a Nuhúso kònbii ñuhũ, á wa wee bánbá à 6a nùpua tà ho tũíá poni. Le Dónbeenĩ zū wen binbirĩ, á í wee leéka le minén mún zū mi mi sía yi.

12 Wa yí máa cà à wa zéení làa mia le mi ko mi tà wa bïo. Bïo mí sía á à waráa wa bïo yi lé bún wa wee cà, bèra a na à mi ðán bío sí bïa wee yòoní miten bïo 6a karáa ðání yi, ká bïo 6a sía yi á 6a yí máa loń.

13 Ká lé bïo wa wee wé lòn khéerowà, lé le Dónbeenĩ yahó á wa wee wéráa mu. Ká lé bïo wa wee wé lòn nùpua na ñúná wi bún, bún lé minén bïo yi.

14 O *Krista waminĩ pànká 6úaa wa wán. Wa láa mu yi le orén lé o nùpue ñi-kéní na húrun 6a nùpua búenbúen bïo yi, á le Dónbeenĩ cón á wa búenbúen páanía húrun làa wo.

15 O húrun 6a búenbúen bïo yi bèra a na à bïa yïo wi lua wé yí wé bïo sí 6a yi, ká 6a wé wé bïo sí yïa húrun 6a bïo yi, á vèera.

16 Lé bún bïo yi, á wa wáa yí máa loń 6a nùpua làa bïo wa wee mi làa ba à héha lè mu ñipomu. Hàrí ká wa yánkaa wee loń o Yeesu yi làa bún bïo, á hã làa na kà wán á wa wáa yí máa loń wo yi làa bún.

17 Hen ká a nùpue páanía là a *Krista, se wón 6ànsò lée ñi-finle. Mu bè-kía wáa khíina, mu bïo búenbúen wáa wó bè-fla.

18 Bɛn ɓɛnɓɛn lɛ le Dɔnbeenɩ wɔ mu. O Krista pɔnkɔ yi, ɔ le wɔ ɔ warɛn lɔa de bɩnɩ sɩ, ɔ ho tonlɔ na ɔ le le wa sɔ, lɛ ho wɛ ɔ bɩa kɔ mɩn wɛ sɩ lɔa de.

19 Mu bon, o Krista pɔnkɔ yi, ɔ le Dɔnbeenɩ nɔn le nɩi ɔ ho dɩmɩnɔsa lɔa de bɩnɩ wɛ sɩ. Le wɔa yɩ mɔa loɩ ɓa nɩpua ɓɛnɓɛn bɛ-kora yi. Le le wa bɩo na ɓa nɩpua na kɔ yi le ɓa bɩnɩ wɛ sɩ lɔa mɩn.

20 Awa, ɔ wa lɛ o Krista tonkarowɔ, ɔ wee lɔ le bɩonɩ o Krista yɛni yi. A mu ka lɛ mu lɛ le Dɔnbeenɩ mɩ bɛɛɛ dɩn wa wɔn ɔ wee bɩorɔa lɔa mia. Wa wee ɓɔnɓɔnɩ mia o Krista yɛni yi le mi dɩa le le Dɔnbeenɩ lɔa mia bɩnɩ wɛ sɩ.

21 O Krista yɩ wɔ mu bɛ-kohɔ yɩ mɔn, ɔ le Dɔnbeenɩ sɩnɩa a jɩhɩ lɔn bɛ-kora wɛro ɓɩo sɩi warɛn ɓɩo yi, bɛra a na ɔ wa wɛ ɓa nɩpua na tɛrɛnna le Dɔnbeenɩ yahɔ wa pɔanɩlɔ lɔa wo ɓɩo yi.

6

1 Lɛ kɔ sɩi ɔ warɛn na lɛ le Dɔnbeenɩ pɔanɩa wee sɔ, ɔ pɔ wɩokaa wee henɩ mu na mia, le mi yɩ dɩa le le Dɔnbeenɩ sɔamu na le wɔ lɔa mia ɓɩo wɛ kɔamɔa.

2 Lɛrɛn lɛ dɩo bɩa mu kɔ sɩi:

«Ho pɔahɩ na mu ko yi,

ɔ ɩ jɩ ɩ florɔ.

Ho kɔnɩlɔ wizonle zoɩ,

ɔ ɩ ɓueɛ sɛenɩ fo.»*

Awa, ho pɔahɩ na wa wi yi lɛ ho pɛn-tente, ho zuia lɛ ho kɔnɩlɔ wizonle.

3 Wa yɩ wi ɔ wa wɛ ɓɩo ɓɩi na hɩa na kɔ wa ɔ wɛ ɛ khe lɛ ɓa nɩpua, lɛ ɓɩo wa yɩ wi ɔ nɩpue woon yɔa wa tonlɔ yɛni.

* 6:2 Mi loɩ Ezayii vɩahɩ 49.8

⁴ Bïo wa wee sá búenbúen yi, á wa wee zéení le wa lé le Dónbeenĩ ton-sáwá. Wa wee hĩ wa sĩa le lònbee lè mí síwà, lè le yi véε yi,

⁵ ho haró yi, ho kàsó yi, le lònbee na wee yí wɛn ɓa zâamáa ní yi, hã ton-hebúaa sáró yi, mu dâmu fòoró lè le hĩni yi.

⁶ Wa ɓuan waten lè le yi na wee ce, á zũ le Dónbeenĩ, á wee jĩ wa yiwa, á wayika. Le Dónbeenĩ Hácírí wi làa wɛn, wa wa ɓa nùpua lè wa sĩa búenbúen.

⁷ Wa wee wé mu lè ho tũíá poni bíonĩ na wa wee bue le Dónbeenĩ pánká yi. Wa wee wé bïo téréna, bũn ka lòn fio sĩa na wa wee firáa lè wa zúkúso, á mún wee paráa waten yi.

⁸ Ba nùpua ɓúi wee dé ho cùkú wɛn ká ɓa ɓúi bán wee yáa wa yèni. Ba ɓúi wee khòoní wɛn, ká ɓa ɓúi wee là wɛn. Ba wee bío le wa lé ɓa sabín-fũaalowa, ká wa jòñ wee mì ho tũíá poni.

⁹ Ba wee bío le nùpue woon yí zũ wɛn, à ɓa nùpua jòñ zũ wɛn. Ba nùpua yèn-dání yi, á wa ka lè wa húrun, à wa jòñ yĩo wi lua. Ba wee beé wa lò, ká ɓa màhã máa ɓúe wɛn.

¹⁰ Hàrí bïo ɓa wee véení wa yiwa, ká wa sĩa pá wee wa féεε. Wa lé ɓa nĩ-khenia, ká wa jòñ wee wé à ɓa nùpua cèrèε wé ho nàfòró ɓànsowà. Wa ka lòn nùpua na dèε ɓúi mía, à mu bïo búenbúen jòñ bïo sã wɛn.

¹¹ Minén Korɛnte lóhó kèrètíεwa kuure, wa héra wa yiwa á bía wéréwéré nɔn mia.

¹² Wa yí pã le wa máa wañ mia, minén lé ɓia yí tà yí wa wɛn.

¹³ I wee bío làa mia ka lè mì lé í zàwa: Mi mún wañ wɛn làa bïo wa waráa mia.

Le tibirí lè mu khoomu yí dà mǎa páani

14 Bǎa yí dó mí sía o Yeesu yi bè-wénia mi yí páaní yi làa ba. Mu bon, mu bǐo na térénna lè mu bǐo na yí térénna dà à wé kaka à páanínáa? A mu khoomu lè le tibirí so dà à páaní le?

15 O Yeesu *Krista là a *Satāni so dà à páaní bǐo dà-kéní yi le? Yǎa dó mí síi o Yeesu yi làa yǎa dó mí síi o Satāni yi yilera so dà à wé dà-kéní le?

16 Lé le páaní yén yáá wi le *Dónbeenǐ zǐ-beenǐ lè hǎ wònna pǎahǔ? Mu bon, mi so yí zǔ le warén lé bǎa lé le Dónbeenǐ na wi fɛɛɛ zǐ-beenǐ le? Mu ka làa bǐo á le bíarǎa mu kà síi:

«ǐ ì kɛnǐ ɓa tǎahǔ,
 ǐ ì vará làa ba,
 ǐ ì wé ɓàn Dónbeenǐ,
 á ɓa à wé ǐ nǐpomu».

17 Lé bǔn bǐo yi ó o Núhǔso bíarǎa bǐo kà:

«Mi lé ɓa tǎahǔ,
 mi yí páaní làa ba.

Mi yí dǎ bǐo na tun hùúu,
 á ínén á à tà mi bǐo.

18 ǐ ì wé mǐn maá,
 á minén á à wé ínén zà-hǐnni lè ǐ zà-báawa.
 O Núhǔso na dà mu bǐo ɓúenɓúen lé wón te mí nǐ-cúa.»†

7

1 Wàn zàwa na á ǐ wa làa sòobɛɛ, bǔn bǐowa so ɓúenɓúen á le Dónbeenǐ dó mi nǐi le mí ì wé. A bǐo mu ka kà, á mi le wa ceé wa sǎnía lè wa yiwa. Mi

† 6:18 Mi loŋ Levii nùwǎ vǔahǔ (Lévitique) 26.12; Ezekiyɛle vǔahǔ 27.37; Ezayii vǔahǔ 52.11; Ezekiyɛle vǔahǔ 20.34; Samuwɛle jun nii vǔahǔ 7.14; Ezayii vǔahǔ 43.6

wa ɓua waten, à ɓio sɪ le Dónbeenɪ yi, à wé kɔ̀nbi le.

O Poole yi véε yèrɛ̀mɔ̀a wó le sɪ-wεε

² Mi waɲ wɛn! Wa yí wó yí khon làa nɪ woon, wa yí yáara a ɓúi ɓio, wa mún yí tò a ɓúi wán.

³ I yí bía ɓún à sɪnɪnɔ̀a mi núná. I yàá lá bía mu le wa ɓɛ̀ntɪn wa mia làa sòobéε. A wa yio wé lua, tàá à wa hí, se wa pá wa mia.

⁴ I ɓɛ̀ntɪn láa mia, i sɪi wan mi ɓio yi làa sòobéε. Le lònbee na wee yí mi ɓúenɓúen á i sɪi here yi, á wee zámaka.

⁵ Mu bon, ɓio wa ɓueé dɔ̀n ho Maseduana, á wa yí yú vū́nà, le lònbee lè mí sɪwà yú wɛn hen. Ba nùpua wee pɪ wa ɓio à kán wɛn, wa yilera hɔ̀n yí kará lòn-kéní

⁶ Hen ká a nùpue bàra tò, à le Dónbeenɪ ɓíní hení a sɪi. O Tiite ɓuenló wa cɔ̀n lé ɓún á le ɗɪn wán henɔ̀anɔ̀a warén sɪa.

⁷ Mu yàá yínɔ̀n ɓún mí dòn. ɓio ó o Tiite ɓueé bía á mún henía wa sɪa. O bía nɔ̀n wɛn le mi henía mí sɪi, o le mi sɪa vá làa sòobéε à mi ɓíní mi mi, le ɓio mí wó làa mi khíina á ɓínía yí sɪ mia, le mi henía i ɓio. ɓio á i nɔ̀n ɓún, á i sɪi wíokaa wan.

⁸ Hàrí ká ho vū́ahú na á i túara nɔ̀n mia á véénía mi yiwa, á ínén mu yí máa vá yi. Mu lá dà à vá mɪ́ lé ɓio á i zū le i véénía mi yiwa ho pɔ̀n-za dèε yi,

⁹ εε ká i màhɔ̀ sɪi wan hã laà na kà wán. I sɪi yí wan ɓio á i véénía mi yiwa ɓio yi. I wee zámaka lé ɓio mi yiwa vá hã wén-kora na mi wó ɓio yi, á pɔ̀ hã día. Le yi-véε na yú mia ká, lé le Dónbeenɪ wí à mu wé làa ɓún, bèra a na à mi sɪa cɪ mi wén-kora mu ɓio yi à pɪ hã. Ká mu wó ká, se wa vū́ahú mu túaró yínɔ̀n ɓio na wa wó khon làa mia.

10 Ká a nùpue yi wee vá lé bïo mu lé le Dónbeenĩ sïi bïo, à dén yi-véé so wé ò o yèrè má mí yilera lè mí wára, lé bũn wee na à le Dónbeenĩ kãní òanso. Dén yi-véé so sïi bïo máa vá wen. Éé ká le yi-véé na màhá ka làa bïa yí zũ le Dónbeenĩ yi-véé bïo sïi, á wee òua a nùpue varáa mu húmú yi.

11 Mu bon, mi yiwa na wee vá lé bïo mu lé le Dónbeenĩ sïi bïo, á mi wáa loń bïo wó mia bïo ká wán. Mi loń bïo mi nãnnáa miten, á yilera búenbúen yèrè máa. Mi wee bío sï miten yi làa sòobéé. Mi wee zéení bïo ká wán le mi yí wa mu bè-kora. Mi wee cïí mi sïa mu bïo yi. Bïo lá dà à yí mia mu bïo yi á mi yàá zãna. Mi sïa vá à mi bĩní mi mi, á mi wi à mi bĩní wé le Dónbeenĩ sïi bïo, ká mi bé yïa wó mu bè-kohó. Mi zéenía mu bïo cèrèè yi le mi níni mia búen bïowa so wéení.

12 Ká í túara ho vūahũ nãn mia, se mu yínɔń yïa wó khon bïo yi, á mu mún yínɔń yïa óa wó khonnáa bïo yi. Í túara ho bèra a na à bïo mi nãnnáa miten wa bïo yi à bïo zũń wéréwéré le Dónbeenĩ yahó.

13 Lé búen bïo yi á wa yúráa le sí-hebúee.

Mu bon, mu yàá yínɔń búen mí dòn á wa sïa há bïo yi. Wa mún wee zãmaka bïo ó o Tiite sïi wan bïo yi, lé bïo mi búenbúen hĩna a sïi.

14 Í khònía mia o Tiite yïo yi, á bïo ó o van mi cón bĩnía, á mi bèn yí dó n̄yio miĩ. Bïo á bïo wa wee bío búenbúen lé ho tũíá ponináa, lé làa búen á bïo wa khònía làa mia o Tiite yïo yi mún wóráa ho tũíá.

15 Bïo ó o òuara mi cón á mi òuan wo se. Mi bò a bioní yi lè le sòobéé lè le kãnbii. Hen ká a leékaa mu, ò o wíoka wań mia.

16 I wee zãmaka lé bïo á ĩ láa mia mu bïo búenbúen yi.

8

Mu hãmu cãlɔ bïo

¹ Wãn zãwa lè wãn hĩnni, wa wi mi zũn bïo nɔn le Dónbeenĩ wórãa mu sãamu lè ho Maseduana kèrètɛwa kuio.

² Ba lò bon làa sòobéɛ, ká ɓa sĩa bɛntĩn pá wan làa sòobéɛ. Ba khon binbirĩ, ɛɛ ká ɓa màhá wó mu hãmu cɛrɛɛ le Dónbeenĩ tonló sáró bïo yi.

³ I lé mu bãn seérãso, ɓa wó bïo ɓa dà wee wé, ɓa wó mu miten á yòó puunía lé bïo mu sĩ ɓa yi.

⁴ Ba flora mu wa cón á henía, le wa día le mí dé mí níní à séenínãa ho Zeruzalɛmu kèrètɛwa kuure.

⁵ Ba wó mu á dà bïo wa lá wee leéka wãn. Barén nɔn miten le Dónbeenĩ yi, á ɓa día miten nɔn wɛn làa bïo mu sínãa le Dónbeenĩ yi.

⁶ Lé bũn bïo yi á wa le ho cãlɔ tonló mu na ó o Tiite lá búakãa mi cón ò o wíoka sá à tíj jii.

⁷ Mi sãdéró lè mí bionĩ yi, mi bïo zũnló lè miten naló yi, lè le waminĩ na mi yú wa cón, bũn búenbúen á mi dó mi sòobéɛ yi, á wó mu sese. Lé kà síi á mi sòobãaráa miten sárãa ho cãlɔ tonló na kà.

⁸ I yí máa kíkã mia. I wi à ĩ zéení bïo ɓa kèrètɛwa kuio na ká wórãa làa mia, bèra a na à mi dàń zéení le mi wa bĩa ká bïo bon.

⁹ Lé bïo mi zũ wa Nũhũso Yeesu *Krista sãamu na ó o wó nɔn wɛn bïo. Orén na mu bïo búenbúen wi níi yi, á día bũn búenbúen ò o tà mu khemu yi mi bïo yi. O wó kà síi bèra a na ò o khemu mu wé mia lè ho nãfòró bãnsowà mi sĩa yi.

¹⁰ I wi à ì bío bío á ì wee leéka ho cāló mu dǎní yi: Bío mi wó á se, minén lé bǎa zenǎn lé 6a nín-yání nùpua na tà ho bío, á lé minén mún nín-yání wó ho.

¹¹ Hǎ laà na kà wán á mi tíí ho tonló mu jii. Bío mi fù sòobáa miten á tà mu, lé làa bǔn à mi pá wé sòobáráa miten à sá ho tonló mu vaa tíí jii. Mi wé mu làa bío mi dǎráa mu.

¹² Lé bío ká mi sòobáa miten á nɔn bío le Dónbeenǐ yi, á le è tà à fé bío wi mi cǔn, ká le máa loǐ bío mía mi cǔn.

¹³ Mi yí leéka le ì wee sèení bǎa ká lònbee làa mia bèra a na à 6arén vǔrǐ ká minén lò be. Bùéé, ì wi à mi màní.

¹⁴ Hǎ laà na kà wán á mi bío wi cèrèè á mu sǎaání à mi wé hǎ bǎa khon. Ká nònzoñ na minén 6èn khon à 6arén bío wi boo, á 6a à hǎ mia. Ká mu wee wé kà, bǔn ká mi màa.

¹⁵ Mu ù wé làa bío mu túararáa le Dónbeenǐ bíonǐ vǔahǔ yi: «Yǎ yú ho dǐnló cèrèè á yí yú yí puunía, á yǎ yí yú bío na boo á bío 6úi mún yí fòora yi.»*

O Tiite lè 6a 6úi varó ho Korɛnte yi bío

¹⁶ Wa wee dé le Dónbeenǐ bǎrákà, dén na wó ó o Tiite sòobáa miten mi bío yi làa bío warén wó làa bǔ.

¹⁷ Lé bío á bío wa le o Tiite va mi cǔn ó o tà. Mí lahó yi ó orén miten lé yǎ yàá henía mí bǐní varó mi cǔn bío.

¹⁸ Wa wǎa à tonka a Tiite mu lè wán za na 6a kèrètǐewa kuio 6úen6úen wee wíoka yèni le Dónbeenǐ bín-tente bueró bío yi.

* **8:15** Mi loǐ Léró vǔahǔ (Exode) 16.18

19 Mu yínǎn bún mí dòn, ɓa kèrètɛwa kuio lé ɓia léra wàn za mu ò o wé bè làa wɛn wa varáa yi. O wee bè làa wɛn à sáráa ho cǎló mu tonló na wee dé ho cùkú o Nùhúso mí bæere yi, á mu wee zéení le wa wi wa wé ɓio se.

20 Le minka wárí mu á wa wé è pa ɓio bèra a na à nùpue yí ɓío khe na wɛn le ɓuaró dǎní yi.

21 Lé ɓio wa wi à wa wé ɓio se o Nùhúso yahó lè ɓa nùpua yahó.

22 Wá mún ñ páaní ì tonka wàn za ɓúi làa ba. Pònna cèrèè wa lora a, á mǎn ò o wee sòobá miten le Dónbeení tonló sáró yi. Hã laà na kà wán ó o yáá wíokaa wee na miten ho tonló mu yi á po ɓio lè ho yahó lé ɓio ó o láa mia.

23 O Tiite wón làa mi lééra ho tonló yi, wa páanía wee sá à séeníáa mia. Ká ɓia á à bè mín làa wo bán lé ɓa kèrètɛwa kuio tonkaa ɓa mi cǎn. Ba tonló wee dé ho cùkú o *Krista yi.

24 Ká ɓa ɓueé dǎn mi cǎn, à mi zéení làa ba le mi wa ɓa, à ɓa kèrètɛwa kuio na tonkaa ɓa à zǔn le ɓio wa wee khòní mia ɓio yi á ɓèntín lée tǔiá poni.

9

Le Dónbeení wa yia wee hã mu ɓio lè le sí-wɛɛ

1 Mu yáá ka lè mu jùhú mia à ì túa ho vǔahú na kà na mia ɓa kèrètɛwa kuure séení mu dǎní yi.

2 Lé ɓio á ì zǔ ɓio mi sòobáaráa miten ɓa séeníló ɓio yi. Í síi wan mi ɓio yi á wee ɓío na ho Maseduana kèrètɛwa yi hen le «Ho Akayii kèrètɛwa wi ɓa séení ɓa kèrètɛwa kuure na wi ho *Zudee yi. Ba yáá ɓúakáa wee wíoka miten mu ɓio yi hárí zenín». Ká ho Maseduana kèrètɛwa mún já mu, á ɓa cèrèè wíokaa nǎn miten le séení mu ɓio yi.

³ Ɛε ká í màhã à tonka wàn zàwa mu mi cǎn bèra a na à bǐo nɔn wa khònonánáa mia à yí wé káamáa. A í wi à mi wíoka miten làa bǐo á í bíaráa mu.

⁴ Bǔn mía ká ínén lè ho Maseduana kèrètíewa buée dǎn mia ká mi dǎn yí wíokaa miten ho cǎló mu bǐo yi, á warén lé bǐa hã nǐyio ò dí 6a yǐo yi, lé bǐo wa láa mia. Í zǔ le minén á hã nǐyio mún ò dí.

⁵ Lé bǔn nɔn á í leékaa le mu sǔaaní à í fio wàn zàwa mu à 6a dí í yahó buen mi cǎn, à buee loń le séení mu bǐo, dén na mi dó mi jíní nɔn bǐo yi. Ká í buée dǎn ká mu yǐo ló, á bǔn ò zéení le mi héra mi yiwa wóráa mu ká kíkkaa yí kera mu yi.

⁶ Mi zǔn mu! Nǔpue yí dù bǐo na boo, ó o máa lá bǐo na boo. Nǔpue na dù mu bǐo na boo, wón ò lá mu bǐo na boo.

⁷ Mí na, à héha làa bǐo wi mi nǐ-kéní kéníwà sǐa yi. Mí yí wé mu làa yi véε, à kéń lè mu lée kíkkaa mí wán. Lé bǐo á yǐa wee na mu bǐo lè le sí-wεε wón bǐo sí le Dónbeení yi.

⁸ Le Dónbeení dà à na bǐo cèrèε mia á yòó puuní bǐo mi màkóo wi yi, bèra a na ká mi yú hã pǎnna búenbúen yi á yòó puunía, á mi ò dǎn ò wé bǐo na se cèrèε làa bǔ.

⁹ Mu ù kéń làa bǐo mu túararáa le Dónbeení bíoní vǔahǔ yi: «O wee hén mí yi à hǎnáa 6a nǐ-khenia, o wee wé mu tentemu fέεε.»*

¹⁰ Yǐa wee na mu bè-dà 6a nǔpua yi á wee hã 6a làa bǐo 6a à dí, á mún ò na mu bè-dà minén yi. O o ò wé á mu ù jín á mí tentemu cǔnú wé è dé wán.

¹¹ O o ò na bǐo cèrèε mia bèra a na à minén bèn hén mi yiwa à hǎnáa 6a nǔpua. Mu ù wé á 6a nǔpua cèrèε á à dé le Dónbeení bǎrákà bǐo mi nɔn

* 9:9 Mí loń Lení vǔahǔ (Psaumes) 112.9

wɛn á wa nɔn ɓa yi ɓio yi.

¹² Le séení na mi wee wé yínɔ́n dèe na wee séení ho Zeruzalɛmu kèrètíewa kuure ɓa màkóo ɓio yi mí dòn, le mún wee wé à ɓa wioka wé dé le Dónbeení b́arákà c̀èr̀èe.

¹³ Le séení na mi wee wé kà á à zéení le mi h́era mi yiwa. Mu bon, mi wee ɓio o *Krista b́in-tente ɓio, á bò le yi, á ɓa nùpua c̀èr̀èe wee dé ho c̀ukú le Dónbeení yi mu ɓio yi. Ba mún wé è dé ho c̀ukú le yi ɓio mi h́eraráa mi yiwa á nɔn mi nii ɓio ɓarén lè ɓa nùpua ɓúenɓúen yi ɓio yi.

¹⁴ A ɓa wé è fio ò na mia à zéení le mí wa mia, lé ɓio le Dónbeení wó mí śamu làa mia yòò puunía.

¹⁵ Mi wa dé le Dónbeení b́arákà mu bè-tente na ɓàn síi mía, na le wó nɔn wɛn ɓio yi.

10

O Poole wee ɓio mí tonkaró tonló ɓio

¹ Inén Poole í beere á wee fio mia, o *Krista wayiró là a síi na se pánká yi. Ba le ká í wi làa mia à ï wé h́ezón, ká í khèra làa mia à ï síi wé here.

² Ká í màhá wee fio mia le mi yí día le ká í khii b́inía ɓuara mi cón à ï yí mia zaráa. Ba nùpua ɓúu wi mi t́ahú á wee ɓio le í wee ɓua iten lòn nùpue na yí zú Dónbeení. Bán sowaso á ï ɓueé mí lè sòobéé á à na yi.

³ Mu bon, wa wi ho d́imíɲá yi, ká há fio na wa wi yi á wa yí máa fi lè ho d́imíɲá fio ɓio síi.

⁴ Há fio sía na wa wee firáa yínɔ́n ho d́imíɲá fio sía. Bùeé! Warén fio sía lé le Dónbeení na pánká wi fio sía. Há pánká wi à firáa há lùa na ɓa zúkúsa wee sà mítén yi. Wa wee ɓio ɓúe ɓa sabín-f̀uallowa ɲúná.

5 Hã yile-kora búenbúen na á bĩa wee yòoní mítén wee lá à ðín sánsáráa le Dónbeení bïo zũnló á wa wee kánká kúia. Wa wee yèrè má ɓa nùpua hácírí à ɓa bè o Krista bióní yi.

6 Ká p̄ahũ na mi c̄èr̄èè khíi zéenia le mi bò a Krista bióní mu yi bïo bon, á warén ñ bé bĩa ká na yí bò le yi.

7 Minén wee loñ bïo wee mi mí dòn. Hen ká a búí bía le mí bïo s̄a a *Krista yi, ó o ko ò o zũn le ínén mún bïo s̄a a Krista mu yi.

8 Hàrí ká í ka lè í dá khòonía íten ho pànká na ó o Nùhũso n̄on w̄en bïo yi, á n̄iyio máa dí mi. Hón pànká so na ó o Nùhũso n̄on w̄en, lé à wa séenínáa mí kuure, ká mu yín̄n̄ mi yáaró bïo yi.

9 Í yí wi à í keñ lè í wi à í z̄ání mia lè í v̄onna na á í wee túa,

10 lé bïo ɓa búí le: «O Poole v̄onna bióní lée bióní na hereka làa bióní na wee vá. Èè ká a màhá wi làa w̄en ò o pànká máa keñ, à bióní pànká máa keñ.»

11 Bĩa wee bío h̄ón bióní so zũn le bïo wa wee túa h̄ã v̄onna yi à toní na ɓa yi lé búñ mí beere wa à wéráa ká wa khíi ɓueé ð̄n ɓa.

12 Ba búí sòobáa wee wíoka mí yènnáa dàkhíina. Bán á warén so yáà à tà á à màní lè waten le? Ba wee wé mítén lòn m̄anz̄áníi s̄la à m̄anz̄á lè mítén mí dòn. Ba hácírí so wi le?

13 Ká warén bán máa khòoní waten máa dà máa khíi. Ho tonló na le Dónbeení dó w̄en lé hón wa wee k̄aɓa yi. Lé búñ bïo yi wa ɓuararáa mi c̄s̄n.

14 Wa yí dà bïo le Dónbeení le wa wé wán. Mu bon, warén lé bĩa nín-yání ɓuara mi c̄s̄n ɓueé buera le bín-tente na bïo ciran o Krista.

15 Wa yí máa khòoní waten ho tonló na á ɓa búí s̄a bïo yi. Wa láa mu yi le mi s̄iadéró le Dónbeení

yi wee dé wán ká mu wà, á warén tonló mún ñ va
lè mí yahó làa sòobéε mi cón, ká wa máa dà bïo le
Dónbeenĩ le wa wé wán.

¹⁶ Ká mu wó làa bïn, á wa à dàñ ñ va le wa yahó
á vaá bue le Dónbeenĩ bín-tente hã kãna na dà
minén wán yi. Wa yí wi wa sá ho lahó na ɓa ɓúi
ɓúakáa wee sá yi à khòoní waten ho tonló na ɓa sá
bïo yi.

¹⁷ «Yia le mí ì khòn, à wón khòn bïo ó o Núhũso
wó bïo yi.»*

¹⁸ Yia wee khòoní mĩten yínɔñ yia ó o Núhũso tà
bïo, mu lé yia ó o Núhũso mí beere wee khòoní.

11

O Poole le ɓa tonkarowà na bïo yi bon bïo

¹ I wi à mi tà à ì bío làa mia lòn khéero cùéé.
Uuu! Mi tà mu yi.

² Mi bïo sí miĩ làa sòobéε fúaa ì yí wi ò o ɓúi tũii
mia làa bïo le Dónbeenĩ yí wi ò o ɓúi tũiináa mia
bïo síi. Mu bon, ì bò mi fúamu nɔn báa ñ-kéní yi.
Wón báa so lé o *Krista. I wee zéeni mia làa wo lòn
hĩnzo-sínii na yí zū báa.

³ Εε ká bïo ó o háa khàráa o Εεve vĩnía, á ì zãna
à minén mún yilera hĩa lúnka à ví làa bïn síi, à yí
día mĩten naló le mí cemū mi páaníló là a Krista
bïo yi.*

⁴ Mu bon, ká a ɓúi ɓueé wee bío Yeesu veere na
warén yí bía bïo làa mia, tàá ká a ɓúi ɓueé nɔn
hácín-veere na wi mí dòn le le Dónbeenĩ Hácírí
mia, tàá ká a ɓúi ɓueé wee bue bín-tente veere na

* **10:17** Mi loñ Zeremii vūahũ 9.23 * **11:3** Mi loñ Bio ɲúhũ ɓúεenĩ
vūahũ (Genèse) 3.1-6, 13

wi mí dòn làa dño warén buera nɔn mia, à bñn mi dɛɛní tà fùafù.

⁵ A ìnén cǎn, á ɓa nùpua mu na mi wee ɲàkǎ bño le ɓa lé o Yeesu tonkarowà binbirí, á yí po ìnén.

⁶ Nùhũ sí á ì yí dàń bío lè ɓarén bño, ká mu bño zũńlọ á ì po ɓa. Wa zéénia mu làa mia wéréwéré hã pǎnna búenbúen lè mu bño búenbúen yi.

⁷ Tàá bío á ì buera le Dónbeení bín-tente nɔn mia hã káamáa yi, á lińia ìten nɔn mia bèra a na à minén ɲúná hóoní, á ì so wó khon le?

⁸ I tà á fó ɓa kèrètɛwa kuio búí níi bño á sáráa ho tonlọ nɔn mia.

⁹ Bño á ì fù wi mi cǎn á màkóo wi le séení yi á ì bño yí wó Nún-sèró o búí wán. Wán zàwa kèrètɛwa na ló ho Maseduana yi lé bán ɓuan bío á ì màkóo wi yi ɓueé nɔn miĩ. Ho pãahũ mu yi á ì bño yí wó Nún-sèró minén búí wán, á ì mún yí wi à ì bño wé sèró o búí wán mi tãhũ.

¹⁰ I dà à khòoní ìten bñn bío yi, á nùpue na à hè mi ho Akayii kǎhũ yi mu wéro yi wón mía. O *Krista na wi miĩ yèni yi á bío á ì wee bío kà lé ho tũia poni.

¹¹ Bño á ì bía kà so wee zéení le ì yí wa mia le? Bùéé! Le Dónbeení zũ le ì wa mia.

¹² Bño á ì bño lá yínɔń ɲún-sèró o búí wán, lé bñn mu pá karáa, bèra à na à bña le mí lé o Yeesu tonkarowà ká mu yí bon à yí bè bñn yi khòonínaa miten le mi wee sá làa bío á warén wee sáráa.

¹³ Ba nùpua mu yínɔń Krista tonkarowà, ɓa lé ɓa nĩ-khàwa, á wee wé miten lòn Krista tonkarowà.

¹⁴ Mi yí le mu wé mia coon, lé bío á pãahũ búí ò o *Satáni mún yèrè má miten wé lòn Dónbeení tonkaro na ló ho wáyai, à wé ɲuiĩka lòn khoomu.

15 A mi yí le bǐo ó o Satāni ton-sáwá bǐo na ɓa wee yèrɛmá mǐten wé lòn ton-sáwá na téréna wé mia coon. Mu vaa véenii á bǐo ɓa wó sàánii á ɓa so máa yí le?

Le lònbee na yú a Poole bǐo

16 Le í wíoka bío mu na mia: O ɓúii yí leéka le í wee khée. Ɛε ká mi wee leéka le í wee khée, à mi na le níi mǐi le í khòoní íten làa bǐo mi lá à nanáa le o khéero yi.

17 Bǐo á í bío hã laà na kà wán yínɔ́n bǐo ó o Núhũso wi à í bíoráa, ɓùéé! Bǐo á í wáa lan wee khòoní íten kà, á í wee bío lòn khéero.

18 Yínɔ́n ɓa nùpua cèrèε wáa wee khòoní mǐten ho ðímíjǎ bío ðánii yi le? Awa, á ínén mún wáa à khòoní íten.

19 Mǐnén na lé mu bè-zũnminí ɓànsowà á wee tà bǐo ɓa khéerowà wee wé yi.

20 Ba nùpua wee wé mia lè mí wobáanii, à wé hũn mia, à wé ɲuaa mi bǐo, à wé ɲin mia, à wé fio mi sáarà, á mi wee día à bũn ɓúenɓúen kúu mia.

21 Mu ɓàn bíoró nǐyio wi. Mi sáberé, warén sǐa yí wó herera yí vaá ɓó bũn yi. Ɛε ká í pá à bío lòn khéero ò lén. Bǐo á ɓǐa ká wee khòoní mǐten bǐo yi, bũn á ínén mún dà à khòoní íten bǐo yi.

22 Ba lé ɓa *Heberewa le? Awa, á ínén mún lé o hebere nǐi. Ba ló a *Isirayεele nǐpomu yi lée? A ínén mún ló a nǐpomu yi. Ba ló a *Abarahaamu nɔnkāni yi lée? A ínén mún lé o m̀nɔm̀nǐi.

23 Ba lé o *Krista ton-sáwá lée? I yàá à bío lè í ɲúhũ mía bĩn, ínén lé o Krista ton-sá po ɓa. I sá lò bon po ɓa, ɓa dó mi ho kàsó yi á po ɓarén, ɓa han mi po po ɓarén. I zàanía í mukānǐ cúa cèrèε po ɓa.

24 Ba *Zúífùwa han mi lè le làbàanǎ yimù cúa-búará-ɲun dà-kéní mía á dǎn há zen cúa-hònú.

25 Ba nùpua vùaaana mi lè le bǔini, á dǎn há zen cúa-tǎn. Cúekúee búí á ɓa lèekaa mi lè há huua le mí ì búe. Ho won-beenǎ lú mu ɲumu yí làa mi dǎn há zen cúa-tǎn. Cúekúee búí á ì wó le wizon-kùure lè mí tǎnàahú mu ɲun-beenǎ yí.

26 Pǎnna cèrèè ká í wi le vɛɛnǎ yí á ì lò bon bǐo cèrèè bǐo yí: Há muna búí na sú cáa á ì lò bon káaló yí. Ba kǎnlowà, lè wàn síí nùpua, làa bǎa yínǎn wàn síí nùpua, bán búenbúen beéra í lò í vɛɛnǎ yí. Í lò bon há ló-beera yí, há mana yí, mu ɲun-beenǎ yí. Wàn zàwa na le mí lé ɓa kèrètɛewa à mu ɲǎn yí bon bán mún beéra í lò.

27 Í sá lò bon dàkhíina. Há pǎnna búí á ì cáana yí duma, le hǎni lè le ɲu-hǎní beéra í lò. Pǎnna cèrèè à ì máa yí bǐo dí. Le tɛɛnǎ lè ho péerú mún beéra í lò.

28 Mu yàá pá yínǎn bǔn mí dòn. Bǐo á ì wee leéka bǐo há wizoní búenbúen mún wi bǐn: Ba kèrètɛewa kuio búenbúen á ì yí wee dè bǐo yí.

29 Hen ká a búí lée yídà, à ì lò wé be mu bǐo yí. Ká a búí wó bè-kohó à mu vá miǐ làa sòobéɛ.

30 Ká í ko à ì khòoní íten, à ì wé mu í yídàmu bǐo yí.

31 Le Dónbeenǎ na lé wa Nuhúso Yeesu ɓàn Maá, dén na ko lè le ɓàaaníí féɛɛ, á zǔ le í yí máa fǐ sabéré.

32 Páahú na á ì ɓueé wi ho Damaasi lóhó yí, ó o Kuvɛɛɛɛere na wee sá a béɛ Aretaasi yèni yí le ɓa pe ho lóhó zūaɲiní búenbúen, à ɓa wǎi mi.

33 Ká ɓa màhǎ can ho lío-beenǎ lè há hǔni á ì zon

yi á 6a lée liinía lè ho soró mǎn, lé bǔn fenía mi.†

12

Bǐo ó o Nùhũso zéenia là a Poole

¹ I ko à ì khòoní ìten à mu nǎn nùhũ mía. Eε ká ì màhã à bío mu bè-sànkania na ó o Nùhũso zéenia làa mi dǎní yi.

² I zũ a kèrètɛ 6úi. Le Dónbeenĩ 6uan wo yòoraráa ho wáyai nún-tíahũ mu wáa à yí lúlúio píró náa. O lá van ho wáyai binbirĩ lée, tàá hã lée kònkórá nà a yi lée, bǔn á ì yí zũ. Le Dónbeenĩ lé dǐo zũ mu.

³ Mu bon! I zũ le le Dónbeenĩ 6uan wo yòoraráa ho wáyai. Ká a lá van ho wáyai binbirĩ lée tàá hã lée kònkórá nà a yi lée, bǔn á ì yí zũ. Le Dónbeenĩ lé dǐo zũ mu.

⁴ Bǐo ó o vaá ná le Dónbeenĩ cǎn ho wáyai mu yi á yí dà máa bío, á mu níi mún yí nǎn nùpue yi ò o bío mu.

⁵ I ì khòoní ìten bǐo wó a nǐi mu yi bǐo yi. Ká ìnén ì bεεre dǎní yi, á ì khòoní ìten ì yídàmu bǐo yi.

⁶ Ká ì yàá pá lá wi à ì khòoní ìten, se ì pá yínǎn khéero, lé bǐo á ì ì mǐ ho tũíá poni. Eε ká ì màhã máa bío, ì yí wi à 6a nùpua cǎtí mi à dà bǐo á ì wee wé làa bǐo á ì wee bío wán.

⁷ Mi yí mǎn le, ì lá dà à yòoní ìten bǔn bè-beera so na le Dónbeenĩ zéenia làa mi bǐn bǐo yi. Eε lé bǔn nǎn á le dó bǐo 6úi mǐi na wee vá ì sǎnía yi. Le díá ó o *Satāni tonkaro wó mu làa mi, bèra a na à ì yí yòoní ìten.

⁸ I flora a Nùhũso dǎn hã zen cúa-tǐn le o véení ì lònbee mu.

† 11:33 Mi lorĩ Bè-wénia vùahũ 9.25

9 O o bía nɔn miĩ: «ĩ sãamu ù kãɲa fo, lé bïo á ho pãahũ na fo wee mi ũ yídàmu yi lé hón pãahũ so yi á ĩ pànká ðèn wíokaa wee mi yi». Awa, á mu sũaaní à ĩ wé khòn bïo á ĩ lé o yídà bïo yi, bèra a na ò o *Krista pànká kɛní miĩ binbirí.

10 Lé bũn bïo yi, á ĩ sũi wan bïo á ĩ lé o yídà bïo yi. O Krista bïo yi hàrí ða wé là mi, à le lònbee yí mi, hàrí à ða wé ɲíní ĩ sãnía, à ĩ hácírí yáa, á ĩ sũi pá à wa. Lé bïo ká ĩ lé o yídà pãahũ na yi, à ĩ yí ho pànká hón pãahũ so yi.

O Poole yilera lunkaa ho Korɛnte kèrètɛwa bïo yi

11 ĩ bía lè ĩ ɲúhũ mía bũn, èɛ ká lé minén nɔn á ĩ bíaráa kà. Mu bon, minén lé bïa lá ko à mi mĩ ho tũíá ĩ ɲii ða nùpua yahó. Hàrí ká ĩ yínɔń dèɛ á bïa mí wee ɲàkã bïo le ða lé ða tonkarowà binbirí á yí sũaaní mi bïo woon yi.

12 Bïo á ínén lé o Yeesu tonkaro, á ĩ ɲà ĩ yi làa sòobéɛ, á le Dónbeení ðĩn ĩ wán á wóràa mu yéréké bïowa lè mí sũiwà.

13 Lé mu yén á ĩ wó nɔn ða kèrètɛwa kuio na ká yi ká ĩ yí wó mu yí nɔn mia, ká mu yínɔń bïo á ĩ yí día á mi lá ĩ ɲún-sèró. Mi wãa sén día na miĩ bũn bïo yi.

14 Hen làa cĩnú ká ĩ ðuen mi cón á bũn wãa à wé mu cúa-tĩn nĩ. Bũn á ĩ mún máa bïo le mi na bïo búu miĩ. Minén mi bæere lé bïa á ĩ wee cà, ĩ màkóo mía mi níu bïo yi. Mu yínɔń ða zàwa wee bàrá mí níu bïo ká lè mĩn nùwã, ká ða zàwa ðàn nùwã lé bïa wee bàrá mu ká làa ba.

15 Inén cón á ĩ níu bïo búenbúen lá déró ho tonló yi mí bïo yí á à wé sũ miĩ. ĩ yàá dà à na ĩ mukãní

ɓúenɓúen mi ɓio yi. ɓio á ñén wa mia lè ì sòobéé ɲún-sí lé ɓún wee lén mu ɓúi ɓio mi wa làa mi yi.

¹⁶ Mi tà à zún le ì ɓio yí wó ɲún-sèró mi wán. Ba ɓúi wee ɓio le o Poole ɓèntín héra, o wee khà wen à fé ní ɓio.

¹⁷ ɓia ɓúenɓúen na á ì tonkaa mi cón ó o ɓúi á ì so ñin wán á tò mi wán le?

¹⁸ I hía flora a Tiite, ó o ɓuara mi cón, á wàn za ñ-kéní ɓúi na mi zū á bò làa wo. O Tiite mu so ɓueé khà mia fó ɓio ɓúi le? Ñén làa wo so yí wó yilera dà-kéní á yí sáráa le? Le ñá ní na wa lá so yínǎ dà-kéní le?

¹⁹ ɓio wa ɓía ho vūahǔ yi ɓueé ɓó hen, ɲún-sí mi wee leéka le wa wee ɓio sí waten yi. Ɛé ká ɓueé. Wa ɓía mu le Dónbeení yahó wa páaníló là a *Kriista ɓio yi. Wàn zàwa lè wàn hínni na á ì wa làa sòobéé, wa wee ɓio ɓún ɓúenɓúen bèra a na mi ɲàa va lè mí yahó le Dónbeení wǎhǔ wán.

²⁰ I zána à ì ɓuee yí mia ká mi yí ka làa ɓio á ì wee leéka, ká ñén ɓèn yí ka làa ɓio á minén wee leéka. I zána le ɲún-sí á ì ɓueé yí mia ká mi wi hā fio yi, á wee dí le yandee làa mín, á sía wee cǐ mín yi, á wee penka làa mín ká mi ì là mín, á wee ɲùu mín ká mi ì yòoní miten, á yú ɓio na à mi wé.

²¹ I zána le ká ì ɓuara mi cón, à wàn Dónbeení día à hā nǐyio dí mi mi ɓio yi. I zána à ì ɓuee mi mia à wá mi ɓio yi, lé ɓio á ɓia fù wi mu bè-kora wéró yi á yí yèrèmaa mí yilera lè mí wárá, á pá wi ho há-fénló lè ho bá-fénló lè mí síwà wéró yi. I zána à ì ɓuee yí ɓa ká ɓa pá wee wé mu ɓio na yí se lè mí síwà ɓúenɓúen.

O Poole mɔ́ndɛn zéeni là a tɛ̀enti bɔ̀

¹ Bɔ̀ á ĩ buen mi cɔ́n kà á wáa à wé ĩ buenlɔ́ cúa-tɛ́n níi. Mu túara kà síi: «Mu bɔ̀ búenbúen á wa à lén yɔ̀ ba seéràsa nùwã ɲun tàá nùwã tɛ́n bè-bíonii wán.»*

² Mu cúa-ɲun níi na á ĩ buara mi cɔ́n, á ĩ ɲà bɔ̀a wee wé mu bè-kora làa bɔ̀a ká búenbúen zeñ wán. Bɔ̀ á ĩ wáa khèra làa mia bɔ̀ ká wán, á ĩ wíokaa wee ɲɩ mi zeñ wán le ká ĩ khíi bɩnía buara á ɲi woon níi máa lé ho béró yi.

³ Mi wi à mi zũn wéréwéré le o *Krista wee dɩn ínɛn wán à bíoráa. Awa! A mi zũn mu le o Krista yínɔ́n yí dà mi tɩahũ. I wee ɲɩ mi zeñ wán, o ò zéeni mí pànká làa mia.

⁴ O búεεró ho *kùrùwá wán ó o zéeniá le mí lé o yídà bɩn bon, ká hã làa na ká wán ó o yɔ̀ wi lua le Dónbeenɩ pànká yi. Warén páaníló làa wo bɔ̀ yi á wa mún lé ba yídàwa bɩn bon. Εε ká wa màhã wee ɲɩ mi zeñ wán: Le Dónbeenɩ pànká yi á warén làa wo yɔ̀ á à wé lua mi tɩahũ!

⁵ Mi loñ miten à dándá miten miten, à zũn le mí dó mi sía o Yeesu Krista yi. Mi so yí zũ le o wi mia le? Nún-sí á mi loñna miten mɔ́n à mi yí ka làa bɩn!

⁶ Εε ká ĩ láa mu yi le mi zũ le warén bán zéeniá le wa dó wa sía wo yi.

⁷ Wa wee flo le Dónbeenɩ yi bèra a na à mi wé yí wé mu bè-kora. Εε ká wa màhã yí máa wé mu à zéeniána le warén á sée wi yi. Wa wee wé mu bèra a na à mi wé wé ho tũiá poni bɔ̀ mí dòn, hàrì ká wa bɔ̀ búenbúen ka lè mu ɲii yí sú.

⁸ Wa yí dà máa kán ho tũiá poni, bɔ̀ bon bɩn mí dòn lé bɔ̀ wa dà wee wé.

* **13:1** Mi loñ Làndá zéenióló vūahũ (Deutéronome) 19.15

⁹ Mu bon, wa wee zãmaka bïo á warén lé 6a yídàwa, à minén pànká wi bïo yi. Bïo wa wee cà wa floró yi lé à mi wé 6a nùpua na á wékheró bïo yí máa mĩ léé yi.

¹⁰ Bïo nɔn á ï fèra wee túaráa ho vūahũ mu ù na mia léé bèra a na ká ï khíi 6ueé dɔn mia à ï yí dɛn ho pànká na ó o Núhũso nɔn miĩ wán à zaráa làa mia. Mu bon, le Dónbeenĩ yí nɔn ho miĩ à ï yáa mia, ká léé bèra a na à ï séení mia à mi siadéro le yi va làa yahó.

¹¹ Wán zàwa lè wán hĩnni, mi le mi sĩa wa, à siadéro le Dónbeenĩ yi va làa yahó. Mi wé hení mín sĩa à ɲi-cúa wé dà-kéní à keń mín wán làa héerà. A le Dónbeenĩ na wa wen á wee na ho héerà 6a nùpua yi á à keń làa mia.

¹² Mi tɛení mín yi sese lòn nu zàwa. Bĩa bïo sã le Dónbeenĩ yi hen búenbúen wee tɛení mia.

¹³ Le wa Núhũso Yeesu *Krista sãamu, lè le Dónbeenĩ waminĩ, lè le Dónbeenĩ Hácírí páaníló làa wen, à keń lè mi búenbúen.

Dónbeenì páaní fīnle vūahũ
New Testament in Buamu (UV:box:Buamu)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Buamu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021
331a1641-e36a-5300-8cb1-c9476fcef9bf